

BYG EN BEDRE VERDEN

AKTIVITETER OM VERDENSMÅLENE

SPJDERNE

Kolofon

Forsidefoto:
Margrethe Grønvold Friis

Redaktion
Kasper Rolle
Margrethe Grønvold Friis
Ida Heltoft
Birgit Petersen Børsting
Kristine Nedergaard Larsen
Rikke Thomasberg
Ea Forchhammer

Fotos:
Margrethe Grønvold Friis,
Frederik Dahl Kehlet og Getty Image

Layout:
Aller Client Publishing

Verdensmålshæftet er udarbejdet
til Spejderdagen 2018 i samarbejde
med Tuborgfondet

**TUBORG
FONDET**

Spejderdagen 2018:

Sammen bygger vi en bedre verden

På den vis peger verdensmålene godt ind som pejlemærker for, hvordan vi som spejdere lover at gøre vores bedste for at passe på hinanden og på den natur, som vi elsker at have store oplevelser i.

Aktivitetsmaterialet, du sidder med her, er udviklet i forbindelse med Spejderdagen 2018, men er lavet til at kunne bruges på helt almindelige møder, året rundt. Ligesom vi afgiver spejderløftet på selve Spejderdagen, men arbejder med at leve op til det hele tiden.

Vi håber, at aktiviteterne i materialet kan inspirere jeres spejdergruppe til at bygge verden en lille smule bedre. Både i vores egne spejderfællesskaber, men også de andre fællesskaber, vi er del af – skole, arbejde, vores lokalsamfund, land og ja, hele verden.

Det er et stort mål, vi som spejdere har sat os for. Men det er også et vigtigt mål. Den verden, vi lever i nu – og den verden, som vores spejdere bliver voksne i – har nemlig brug for mennesker, som vil tage ansvar for at passe på hinanden, samfundet og naturen.

Tak fordi I vil være med til at bygge en bedre verden.

**David Hansen
og Morten Junget**
Formænd for Spejderne

Vi spejdere har et mål, som er virkelig stort. Vi vil nemlig bygge en bedre verden. Ikke bare en bedre hverdag, et bedre Værløse, Vejle, Vedbæk eller Vestsjælland, men en bedre verden.

Målet er så stort, at man ikke kan andet end at blive fuld af inspiration, når man tænker på det. Men samtidig kan det også let tage pusten fra en. For hvordan bygger man verden bedre på et spejdermøde en tirsdag aften? Hvordan ved man, at man har bygget en bedre verden, når man sidder i bussen på vej hjem fra weekendens hyttetur?

Et af svarene er naturligvis, at vi gennem vores møder og ture udvikler ansvar hos børn og unge. Og at vi derved gør dem i stand til at tage bedre vare på verden omkring os. En del af dette arbejde handler om at vise vores spejdere, hvordan de allerede i en ung alder kan tage ansvar og bidrage til, at verden bliver et lidt bedre sted. Og her kan FN's verdensmål, som dette materiale baserer sig på, være en inspiration.

I 2015 blev verdens ledere enige om 17 mål for at skabe bæredygtig udvikling og forandringer. De 17 mål er dog ikke kun op til FN og verdens statsledere at arbejde med. Verdensmålene handler nemlig i store træk om, hvordan vi alle sammen som verdensborgere er med til at passe på den jord, vi bor på, og de mennesker og dyr, som lever på den.

Indholdsfortegnelse

- 2
- 4 Sådan bruger I hæftet
 - 6 Beskrivelse af Verdensmålene
 - 10 Kom i gang med aktiviteterne
 - 12 Aktiviteter:
 - 12 Spejderlov og intro til Verdensmål
 - 14 Identitetsspil
 - 16 Insektmad - Fremtidens spejdermad
 - 18 Bekæmp ressourcespild i hytten
 - 20 Brætspil om vejen til skole
 - 22 Byg en drømmeby
 - 24 Fredsduer
 - 26 Energi på lejr - Byg en høkasse
 - 28 Kampen om det gode job
 - 30 På flugt
 - 32 Privilegieræset
 - 34 Reduce, Reuse, Recycle, Rethink
 - 36 Plast i havet
 - 38 Rent vand
 - 40 Rundt om fattigdom
 - 42 Rettighedsspil

4

Sådan bruger I hæftet

Aktiviteterne i dette hæfte er designet til at kunne skaleres til alle aldersgrupper. Til hver aktivitet er der forslag til skaleringsmuligheder for, hvordan I kan tilpasse aktiviteten til andre aldersgrupper. Målet med hæftet er at have aktiviteter, der kan tilpasses alle aldersgrupperne, så der er noget til både de yngste og de ældste, men også så aktiviteterne kan bruges som patruljemøder, forløb eller til en gruppedag.

På side 10 og 11 kan I se forslag til, hvordan I kan kombinere aktiviteterne afhængigt af, om I leder efter jeres næste patruljemøde, den næste måneds forløb eller en af de andre kombinationer. Tag en tur igennem flowcharten, og find de aktiviteter der passer godt sammen.

Alle aktiviteterne er blot til inspiration, så kombiner dem, tilpas dem og opfind nye efter jeres behov.

Til hver aktivitet er der tilknyttet et symbol, der fortæller, hvilken type aktivitet der er tale om. Det kan være en TÆNK, TONS eller KREER.

TÆNK

aktiviteterne er gode stillesiddende aktiviteter, hvor hovedet kommer på arbejde. Der skal tænkes over både løsninger, sit personlige ansvar og betydningen af verdensmålene.

TONS

aktiviteterne er gode, hvis der skal brændes noget energi af, de kan følges op med gode refleksions-spørgsmål, men også bruges som energizers midt i et møde.

KREER

aktiviteterne handler om at skabe noget. Det er her, hvor I både kan gøre en konkret handling, der bakker op om verdensmålene eller skal være kreative med nye råvarer eller materialer.

Verdensmålene & Spejderne

Den 25. september 2015 vedtog verdens stats- og regeringsledere en hidtil uset ambitiøs udviklingsdagsorden. De 17 verdensmål og 169 delmål trådte i kraft den 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og jorden.

Målene inkluderer sigtet om at bekæmpe fattigdom og sult, reducere ulighed og sikre gode forhold for alle. De har også til formål at højne sikkerhed og fred i alle afkroge af verden og styrke uddannelse og partnerskaber. Dette er en forpligtelse, alle FN's 193 medlemslande har taget på sig og vil arbejde for at opnå inden 2030.

Sammen med vores spejdervenner i hele verden, er det derved også vores ansvar som spejdere at tage ansvar for vores verden, gå forrest og være rollemodeller for vores lokalsamfund. På den måde har vi været med til at tage et skridt nærmere en bedre verden og leve op til spejdernes formål om at gøre børn og unge beredte til livet og derigennem også at tage medmenneskeligt ansvar i det danske samfund og ude i verden.

5

MÆRKE

Som et supplement til hæftet er der produceret et mærke, som I kan købe i Spejder Sport.

For at tage mærket anbefales det, at:

- 1 Spejderne har prøvet minimum 3 aktiviteter om verdensmålene
- 2 Spejderne kender alle verdensmålene og forstår hvordan de hænger sammen
- 3 Spejderne ved hvad de selv kan gøre, for at hjælpe til at skabe en bedre verden

Beskrivelse af Verdensmålene

18. verdensmål

De danske spejderkorps er medlem af organisationen Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), som er en interesseorganisation, der arbejder for at fremme unges deltagelse i foreningslivet og demokratiet.

Som en del af deres arbejde har DUF lavet et uformelt 18. verdensmål om at styrke, inddrage og engagere unge. Målet har de overrakt til daværende Udenrigsminister Kristian Jensen for at minde ham om, at unge bør stå centralt i Danmarks udviklingsengagementer.

"Unge er verdens fremtid, og deres engagement skaber udvikling, stærkere demokratiforståelse og øget deltagelse blandt unge i hele verden. Vi håber, at Kristian Jensen stiller verdensmålet på sit skrivebord, så han hver dag bliver mindet om den forskel, unge gør i det danske udviklingsarbejdet og arbejdet med at fremme demokrati i hele verden." - Kasper Sand Kjær, DUFs formand.

Ligesom DUF tror Spejderne på, at styrkelsen, inddragelsen og engagementet af unge er et vigtigt skridt i at nå verdensmålene. Unge påvirkes i endnu højere grad af de trusler, som står overfor os i fremtiden, men de er også en del af løsningen, da unge udgør en kæmpe ressource for opnåelse af verdensmålene.

Ligesom Spejderne arbejder mange andre ungdomsorganisationer for at styrke unge og opnåelse af verdensmålene. En vigtig del for, at vi kan komme i mål med FNs verdensmål er at gå sammen i partnerskaber for, at i samlet flok kunne løfte og give hinanden nye syn på, hvad der kan gøres af initiativer. Prøv at finde ud og blive inspireret af, hvordan andre ungdomsorganisationer i jeres lokalområde eller andre spejdere rundt om i verden arbejder for at opnå verdensmålene. Inviterer eventuelt en anden ungdomsorganisation på besøg og tag del i aktiviteterne om verdensmålene sammen.

1 AFSKAF FATTIGDOM

2 STOP SULT

1. Afskaf fattigdom

Det første af FN's verdensmål handler om at afskaffe verdens fattigdom inden 2030. Det handler især om at give muligheder for mennesker i verdens fattigste lande. Verdensbanken definerer "ekstrem fattigdom" som en personlig indkomst på under 1,9 dollars om dagen – dvs. cirka 13 kroner. Det bliver en stor udfordring, men vi er allerede godt på vej.

2. Stop sult

Verdensmål nummer to handler grundlæggende om at stoppe sulten i verden. Det omfatter både stop for tilfælde af akut hungersnød, hvor tusinder af mennesker i et område risikerer at sulte ihjel, og den mere skjulte sult, hvor millioner af mennesker i mange lande hver dag overlever lige på sultegrænsen, men ikke får tilstrækkelig mad til at leve et aktivt liv.

3 SUNDHED OG TRIVSEL

4 KVALITETS- UDDANNELSE

3. Sundhed og trivsel

Verdensmål 3 er, at alle mennesker i alle aldre, i alle lande skal sikres et godt helbred. Det skal ske ved at sætte yderligere ind for at redde mødres og børns liv, gøre en ende på epidemierne af store smitsomme sygdomme, reducere de ikke-smitsomme sygdomme med en tredjedel, og ved at give alle adgang til sygesikring. Sideløbende skal alle have adgang til vacciner og effektiv medicin, som folk rent faktisk har råd til at købe.

4. Kvalitetsuddannelse

Uddannelse er det grundlag, der gør os i stand til både at forstå og gøre noget ved verdens problemer og samtidig gøre livet bedre for os selv. Selvom det stadig er langt fra alle, der får en god uddannelse, er det heldigvis gået fremad med adgang til uddannelse i verden de seneste årtier. Hvor det tidligere oftere var drengene, der fik muligheden, er der nu næsten lige mange drenge og piger, der starter i skole.

5. Ligestilling mellem kønnene

Det femte verdensmål sigter mod, at al diskrimination og vold mod kvinder og piger skal standses overalt i verden, og at kvinderne skal have lige rettigheder til ressourcer som land og ejendom, at deltage i det politiske liv, og ikke mindst bestemme over deres egen krop – heriblandt retten til selv at bestemme, hvor mange børn de vil have, og hvornår.

5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

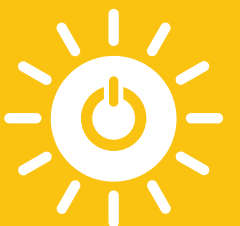
6. Rent vand og sanitet

Ambitionen for Verdensmål 6 er, at alle mennesker skal have adgang til rent drikkevand. Samtidig skal alle mennesker have adgang til ordentlig sanitet og hygiejne, hvilket blandt andet omfatter ordentlig kloakering og toiletforhold. Rent vand er en af de vigtigste forudsætninger for sundhed, og derfor er det en god nyhed, at 91 procent af verdens befolkning nu har adgang til en forbedret vandkilde.

7. Bæredygtig energi

Når vi i den rige del af verden snakker om bæredygtig energi, handler det ofte om, at vi skal gå væk fra kul og olie og i stedet bruge mere energi fra sol, vind og vand. Men i mange lande laver folk stadig mad over åben ild, og her handler det i lige så høj grad om at komme væk fra at bruge osende pindebrænde i køkkenet og i stedet lave mad på f.eks. et gaskomfur.

7 BÆREDYGTIG ENERGI

6 RENT VAND OG SANITET

8. Anstændige jobs og økonomisk vækst

Når hundreder af millioner af mennesker skal have mulighed for at arbejde sig ud af ekstrem fattigdom, kræver det økonomisk vækst. FN sigter mod, at væksten i de mindst udviklede lande skal op på syv procent. Derfor skal vi fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

9. Industri, innovation og infrastruktur

Mål nummer ni virker måske som et af de verdensmål, der er sværest at forholde sig til. Men i bund og grund handler det om at få vores samfund til at løbe rundt på en smartere måde. Det handler om de veje, jernbaner og havne, der gør os i stand til at handle med hele verden i stedet for kun vores lokalområde. Og det handler om at finde på nye metoder til at arbejde mere bæredygtigt.

10. Mindre ulighed

Verdensmål 10 sigter både mod at nedsætte den generelle ulighed mellem rige og fattige lande, og mellem mennesker internt i hvert land. Konkret skal det måles på, at indkomsten for de fattigste 40 procent af hvert lands befolkning skal stige hurtigere end gennemsnittet.

11. Bæredygtige byer og lokalsamfund

Over halvdelen af verdens befolkning bor nu i byerne, og vandringer fra land til by ser ud til at fortsætte. Det giver både en række store udfordringer og en række muligheder. De mange store byer bruger enorme mængder af mad, vand og andre ressourcer, og producerer kæmpemæssige dynger af affald, der skal håndteres. Men når mange mennesker bor samlet, er det også nemmere at indsamle og håndtere affaldet, end hvis folk bor spredt.

12. Ansvarligt forbrug og produktion

Hvis vi for alvor vil gøre noget for at sikre en bæredygtig fremtid, så er det især vores forbrug og produktion, vi skal ændre på. Menneskehedens ressourceforbrug er enormt, men meget af forbruget er rent faktisk helt unødvendigt. Omkring en tredjedel af alle verdens fødevarer ender som skrald. Det betyder omvendt, at der her er en kæmpe mulighed, hvis vi begynder at se den spildte mad som en ressource, der kan bruges bedre.

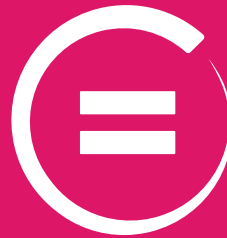
8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE ULIGHED

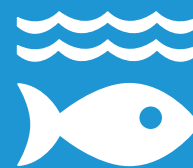
11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

13 KLIMA-INDSATS

14 LIVET I HAVET

13. Klimaindsats

Verdensmål 13 går både på, at vi skal bremse klimaforandringerne, og at vi skal styrke vores modstandskraft mod de forandringer, der nu ikke længere kan undgås. Blandt andet ved at bygge bedre kloakker, så vi undgår oversvømmelse ved skybrud. Samtidig skal vi hjælpe udviklingslandene med at reducere deres udslip af CO2, selv mens de opretholder den økonomiske vækst, der skal til, hvis vi skal nå målet om at få alle mennesker ud af ekstrem fattigdom.

14. Livet i havet

Verdensmål 14 har blandt andet som ambition, at vi skal nedbringe forureningen af verdenshavene betydeligt, og at vi skal sætte en stopper for overfiskning. Livet i havet er langt mere vigtigt for os her på landjorden, end de fleste går og tænker på. Blandt andet kommer omkring halvdelen af luftens ilt fra algerne i havet, og fangsten af fisk, skaldyr og blæksprutter giver mad på bordet for omkring tre milliarder mennesker.

15 LIVET PÅ LAND

15. Livet på land

Verdensmål 15 om livet på land handler ikke kun om at hegne naturen ind i fredede reservater, vi ikke må røre. Et vigtigt nøgleord er, at vi skal sikre bæredygtig brug af naturens ressourcer. Det vil blandt andet sige, at vi også fremover skal kunne gå på jagt, fælde træer og fiske, men at det skal ske på en måde, så vi ikke permanent ødelægger den natur, der giver os de muligheder.

16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner

"Uden fred kan der ikke være nogen bæredygtig udvikling, og uden bæredygtig udvikling kan vi ikke opnå fred". Så direkte siger FN det selv i forordet til Verdensmålene. Det er grundlæggende vigtigt at sætte en stopper for krig, men freden kan ikke stå alene. Verdensmål 16 handler også om at reducere alle andre former for vold, blandt andet fra organiseret kriminalitet og terrorisme.

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

17. Partnerskab for handling

Verdensmål 17 handler bredt om politisk, teknologisk og økonomisk samarbejde på tværs af landegrænser, hvor både regeringer, virksomheder, organisationer og helt almindelige mennesker tager målene til sig og arbejder sammen for at nå dem. Men grundlæggende handler det også om, hvem der skal betale for de investeringer, der skal til, for at vi kan gennemføre verdensmålene.

18. Styrk, inddrag og engager unge

Det 18. verdensmål er et uofficielt verdensmål, skabt af Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), som en gimmick. Men selvom det blev skabt for sjov, er der ingen tvivl om, at det er ungdommen, der skal drive verden imod en bæredygtig fremtid. Ved at styrke, inddrage og engagere ungdommen sikrer vi, at målene ikke blot er noget, vi taler om, men noget vi konkret kan handle på, også i fremtiden!

12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

18 STYRK, INDDRAG OG ENGAGER UNGE

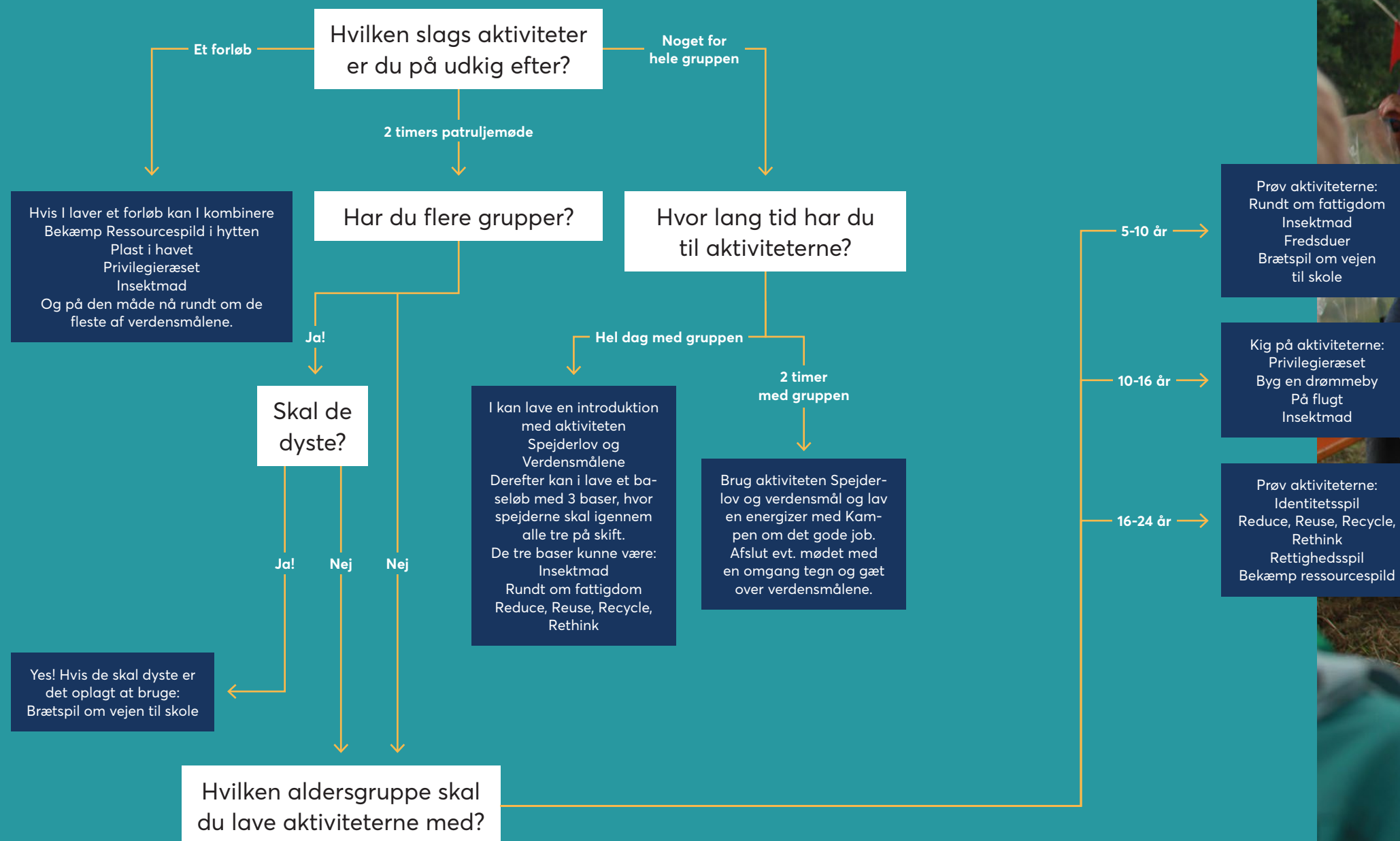
17 PARTNERSKABER FOR HANDLING

Flowchart over brugen af hæftet

Start her, for at finde et forslag til hvordan du kan bruge aktiviteterne i hæftet. Aktiviteterne kan skaleres til aldersgrupperne, men der er nogle, der er mere oplagte at kombinere på kryds og tværs end andre.

10

Spejderlov og intro til Verdensmål

Verdensmål: Alle

Tidsforbrug: 2 timer

Intro:

En stor del af vores spejderlov og -løfter handler om, at vi som spejdere gerne vil være med til at skabe en bedre verden. Spejderne bliver med denne aktivitet bevidste om spejderlov og -løfte, og hvad de betyder for dem selv og patruljen. Herunder er et program, hvor I kan arbejde med jeres spejderlov, og sætte den i kontekst af verdensmålene, både for at blive klar over, hvad verdensmålene betyder, og som introduktion til et verdensmålsforløb.

Aktivitet:

Start mødet ud som I plejer - fx. gennem sang og lege.

Start med at spørge jeres spejdere, hvad de kan huske af spejderloven uden hjælpemidler. Lad dem fx. skitsere på et stykke papir, hvad de kan huske fra spejderloven.

Videre i snakken om spejderlov kan I komme ind på, hvad spejderne finder som det vigtigste for dem selv, og hvad de som patrulje prioriterer som det vigtigste.

Tag herefter en snak om, hvorfor vi som spejdere har en spejderlov og et spejderløfte.

Få spejderne til at lave en visuel præsentation af jeres spejderlov og hav den med jer, når I aflægger spejderløftet.

Denne aktivitet kædes sammen med FN's verdensmål ved, at vi som spejdere stræber efter at bygge en bedre verden og efterlade verden bedre, end da vi fandt den. Verdensmålene giver os en retning, som vi kan arbejde efter for at være med til at gøre verden mere bæredygtig. Præsenter spejderne for verdensmålene og tag en snak om dem.

For at give spejderne mulighed for at få et overblik over de forskellige verdensmål, kan I lege forskellige lege, hvor de selv skal prøve at udtrykke dem. I kan fx. lege 'Tegn og gæt' eller 'Margretheskål'.

Når I har leget og kommet ind på verdensmålene i store træk, kan I spørge spejderne om, hvilke handlinger de kan forestille sig, at de selv kan gøre for at nå i mål med verdensmålene.

Lav herefter en kort præsentation af de aktiviteter, I kunne tænke at arbejde med videre i forbindelse med verdensmålene.

Refleksion:

I forbindelse med Spejderdagen kan lederen også spørge ind til, hvordan sagnet om Skt. Georg hænger sammen med spejderløftet, og med hvordan vi er spejdere i dag.

I kan også forholde jer til spejderprincipperne, og hvordan I ser en sammenhæng mellem dem, og at vi som spejdere arbejder med FN's verdensmål.

Ud fra verdensmålene kan I snakke om, hvilke ting i verden jeres spejdere allerhelst vil være med til at opnå.

Skaleringsmuligheder:

I kan vælge, hvor meget man skal gå i dybden med både spejderloven og verdensmålene, og evt. slutte et forløb om verdensmålene af med denne aktivitet, i stedet for at starte et forløb med den.

Af sjove lege til at få overblik over de forskellige verdensmål kan I også lave vendespil, finde quizzer på nettet, eller I kan selv lave jeres egen Woop-jagt med små nemme spørgsmål.

Fun Facts:

Hvert korps i Danmark har deres egen spejderlov, men er alle bygget op om Baden Powell's første Scout Law og godkendt i verdensorganisationerne. I 1952 havde alle korps dog samme spejderlov, hvor der blandt andet stod "En spejder er sparsommelig og ordentlig", hvilket passer godt sammen med at tænke over vores ressourceforbrug.

Fun Facts:
Spejdere i hele verden arbejder med at blive tilfredse med deres egne kroppe og udseende for at opbygge et stærkt selvværd med Free Being Me-aktiviteter. På denne måde kan I også være med til at styrke unge spejdere.

Find mere info:
Free being me aktiviteter: pigespejder.dk/forside/for-pigespejdere/aktivitetsmateriale/internationalt-programstof/

Aktivitet #02

Identitetsspil

Verdensmål: 5, 10, 18

Tidsforbrug: 30 - 60 min

Intro:

Vi er alle sammen forskellige, og med mange forskellige baggrunde. Der findes mennesker i alle former, størrelser og farver, men hvad er det, der er vigtigt for at definere, hvem vi er? Rundt omkring i verden er der stor forskel på, hvad du må, afhængigt af dit køn. Nogle steder må kvinder mindre end mænd, og nogle steder er det vigtigt, at du har en vis status, før du må bestemme. En af målsætningerne i verdensmålene er at skabe mere lighed, både mellem rig og fattig, men især også imellem kønnene.

Hvem er du, og hvad er du sammensat af?
For at blive mere opmærksomme på at undgå diskrimination, er det en god idé, at vi bliver opmærksomme på, hvor komplekse og sammensatte vi hver især er - herunder, hvordan vi forholder os til vores eget og hinandens køn.

Aktivitet:

Hver spejder får til opgave at skrive eller tegne 10 ting, de synes kendetegner dem selv, på ti stykker papir.

Derefter stiller spejderne sig op i to cirkler, hvor dem i den indre cirkel har ansigtet ud mod dem i den ydre cirkel, så man står over for hinanden to og to. Spejderne i indercirklen får nu 1 minut til at præsentere én af de ting, de har skrevet ned, til personen overfor. Hvad har du skrevet? Hvorfor?

Derefter er det spejderne i ydercirkelens tur. Herefter rykker ydercirklen en tak til højre, og spejderne fortæller nu om deres næste kendetegn til hinanden.

Se mere under *Skaleringsmuligheder*.

Har nogen af jer skrevet eller tegnet på et af papirerne, at I er dreng eller pige? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Vi er meget mere end det køn, vi er født med. Det er ikke udelukkende vores køn, der kendetegner, hvem vi er, hvad vi er gode til, og hvad vi godt kan lide.

Refleksion:

Findes der forskellige forventninger til, hvordan drenge og piger skal opføre sig? Har I selv oplevet nogen?

Hvordan tror I, det er at være født som en dreng, men føle sig som en pige? Eller omvendt?

Tænk ikke mennesker som opdelt i to kasser: mænd og kvinder. Tænk i stedet på køn som et spektrum mellem maskulin og feminin. Hvad betyder det?

Hvad er vigtigt for at definere, hvem du er? Er det vigtigt for andre at vide, hvilket køn eller hvilke hobbier, du har? Præsenterer du dig altid med din alder, dit køn, og at du går til spejder?

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

10 MINDRE
ULIGHED

18 STYRK, INDDRAG
OG ENGAGER UNGE

Skaleringsmuligheder:

For de yngste: Tegn 5 ting, der viser, hvem du er. Fx. 'lillesøster', noget du er god til, hvordan du ser ud, din yndlings-spejderaktivitet, din livret osv. Lav en fælles opsamling, hvor I sammenligner hinandens svar og tegninger på kryds og tværs.

For de store: Nedskriv 10 ting, der er vigtige for dig. Det kan være værdier, dine karaktertræk, eller noget, du er god til.

For de ældste: Mens I roterer i cirklen, skal I prioritere værdierne. Det vil sige, at hver gang I rykker, skal I vælge en personlig værdi fra. Udover at forklare, hvad den betyder for dig, skal du også overveje, hvad det ville gøre ved din identitet, hvis den del ikke var til stede. Til sidst står hver spejder med sine 3 vigtigste kendetegn / værdier. Lav en opsamling til sidst, hvor I fortæller hinanden jeres overvejelser undervejs.

Insektmad – fremtidens spejdermad

Verdensmål: 2, 12, 13

Tidsforbrug: 1 - 5 timer

Intro:

Vidste du, at der går 15.000 liter vand til produktionen af 1 kg oksekød? Men at du kun skal bruge 2 liter vand til produktion af 1 kg melorme?

Madlavning er en af de nemmeste måder at gøre en forskel for en bæredygtig verden på. I Danmark er vi gode til at spare på mange områder; slukke for strømmen, genbruge affald og tage cyklen, og med vores madvaner kan vi nemt passe endnu bedre på miljøet.

Særligt i rige lande, som Danmark, har vi et ansvar for at bruge vores ressourcer rigtigt, og det kan vi gøre ved at spise lidt mindre kød og flere grøntsager, eller ved at bruge alternative råvarer. Samtidig skal vi blive gode til at bruge al maden, og ikke smide mad ud. Generelt spiser danskerne rigtigt meget mad, der har et stort klimaaftryk. Det er eksempelvis madvarer, som er transporteret langt, som eksotisk frugt, eller kød, der kræver meget energi at producere.

Når vi som spejdere tager på tur, kan vi nemt gøre noget sjovt ud af bæredygtig madlavning. Det kan både være ved at hente alle madvarerne direkte ved landmanden, eller sørge for, at alle de indkøbte ingredienser skal bruges. Men vi kan også eksperimentere med at skifte kødet ud med insekter.

Aktivitet:

Et eksempel på god spejdermad med insekter er fyldte snobrød:

Fyldte snobrød:

For at lave fyldte snobrød skal I lave en god snobrødsdej, ryge nogle insekter (fx. buffalo- eller melorme) og lave en relish.

Røgede buffalo- eller melorme:
I skal bruge 150 g buffalo-orme på frost (kan fx. købes hos nemlig.com eller mad.coop.dk). Tø buffalo-ormene op, og put dem i et popcornnet, som holdes ind over røgen fra bålet i ca. 10-15 min.

Fyld til snobrødene:
150 g røgede buffalo-orme
1 spsk rapsolie
1 stort finthakket løg
1 fed knust hvidløg
5 tomater skåret i tern
1 ts salt
1 stor håndfuld hakket grønt – det kan være friskplukkede brændenælder, skvalderkål, krydderurter eller andet grønt

På en pande over bålet ristes buffalo ormene i olien. Efter ca. 5 min. tilsættes det hakkede løg og hvidløg. Rør rundt til løget bliver klart, og tilsæt så tomaterne, grønt og salt. Rør rundt til tomaterne smalter godt ud.

Og så er det bare at stoppe fyldet ned i hullet fra snobrødspinden og sige velbekomme!

Refleksion:

I mange lande er det helt normalt, at insekter indgår i madlavningen. Hvad tror I, at der skal til, for at danskerne vil spise flere insekter?

Hvad kan I gøre derhjemme for at spise mere bæredygtigt? Kan I nævne 5 retter, hvor der ikke er kød i?

Skaleringsmuligheder:

Andre eksempler på bæredygtig mad:

- **Madspildsmøde** - Alle fra patruljen tager mad med, der er ved at blive for gammelt, og laver kreative retter ud af de råvarer, der kommer med.
- **Tøm ud i køkkenet**, og brug alle de råvarer, I har tilovers efter den seneste gruppetur.
- **Lav mad på fattigdomsgrænsen** - Tag i supermarkedet, og giv kun hvert patruljemedlem 10 kroner, og se så, hvor meget mad I kan lave. Overvej at pengene også skal gå til husleje, uddannelse etc. Prøv evt. aktiviteteten "Rundt om fattigdom"
- **Kan man lave en trerettersmenu med forskellige typer af insekter?**
- **Kan I leve på en hel kollektiv-uge**, uden at smide noget mad ud, og med bæredygtige opskrifter?

Fun Facts:

Vidste du, at danskerne i gennemsnit smider 47 kg mad ud om året.

Find mere info:

Der findes masser af madblogs, der laver mad med insekter, bl.a. buglady.dk og dininsektbutik.dk

Fun facts:
I 300 leverpostejsbakker er der nok aluminium til at lave en ny cykel.

Find mere info:
sortereditaffald.dk

KFUM Spejdernes Svanemærke:
issuu.com/kfum-spejdernes/docs/svanem_rket_aktivitetsh_fte_issu

18

Aktivitet #04

Bekæmp ressourcespild i hytten

Verdensmål: 2, 12, 13, 15

Tidsforbrug: 2 - 4 timer

2 STOP SULT

12

ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

13

KLIMA-
INDSATS

15

LIVET
PÅ LAND

Intro:

Hver dag smider vi store mængder affald ud, uden at tænke over, hvor det ender henne, og hvad det egentlig kunne være blevet til. Blot ved at sortere sit skrald, inden man lægger det i skraldespanden, kan det, istedet for at blive brændt, omdannes til en ressource, der kan genanvendes. Det betyder at vi kan genbruge plastic, metal og glas til at producere nye ting, og dermed undgå at skulle starte forfra hver gang.

Det kan virke som en stor omstilling i hverdagen, men i virkeligheden kan det gøres meget nemt og simpelt at sortere sit affald, uden at det kræver andet, end at man tænker en ekstra gang og lægger skraldet i den rigtige kasse.

Aktivitet:

Byg et affaldssorteringssystem til jeres spejderhytte

I kan f.eks. sortere følgende dele:
(undersøg jeres kommunes affaldssortering og genbrugsstation for muligheder)

- Glas
- Metal
- Papir
- Pap
- Batterier
- Blød plastik
- Hård plastik
- Pant
- Glemte sager eller ting der stadig virker

Eksempel på, hvordan sorteringssystemet kan bygges:

- Køb lægter i et byggemarked eller find en gammel reol på genbrugspladsen
- Kasser - enten finder I nogle, som I selv har liggende, ellers kan I købe nogle billige i genbrugen
- IKEA har praktiske kasser der kan åbnes selv når de står stablet - Kan I bygge noget der er bedre?
- Genbrug indkøbsposer til plastiksortering og pant
- Lav en smart ophængning af poserne - gerne lidt skjult så man ikke ser affaldet

Gode råd:

Det er vigtigt at affaldssystemet er nemt og tydeligt at forstå. Lav mærkater med symboler eller billeder til sorteringen, der tydeligt viser, hvad der hører til hvor.

Sørg også for, at alle ser, at der er blevet oprettet affaldssortering og hjælp hinanden med at huske på at smides ud. Gør det til en vane at man selvfølgelig sorterer affaldet, også efter ture.

Placer affaldssorteringen et centralt sted, så den er nem og hurtig at gå over til. Det må ikke være besværligt og upraktisk. Placer de mest brugte affaldssorteringer flere steder i huset og særligt de steder hvor det er ekstra relevant. F.eks. Papir/pap ved printeren, pant i opholdsstuen, plastik i køkkenet eller glemte sager ved garderoben.

Aftal hvem der tømmer affaldet og hvornår. Det er ikke alt der behøver at blive tømt hver dag eller hver uge. Tænk over om alle affaldsbeholdere skal være lige store.

Refleksion:

Hvorfor er det en god idé at sortere sit affald?
Hvad sker der med affaldet når I afleverer det på genbrugsstationen?
Hvad sker der med vores affald, hvis vi ikke sorterer det? Sorterer I hjemme hos jer? Hvordan?
Hvordan hænger affaldssortering sammen med FN's 17 verdensmål?
Har vi et ansvar for at sortere affald?

Skaleringsmuligheder:

Indsaml jeres gamle mobiltelefoner og send dem til genbrug hos nogle, der kan genanvende alle materialerne. Byg jeres egen kompostbeholder, og sørg for kun at lægge organisk affald i. Besøg den lokale genbrugsplads eller få en rundvisning på det nærmeste forbrændingsanlæg.

19

Brætspil om vejen til skole

Verdensmål: 4, 9, 10

Tidsforbrug: 30 - 45 min

Intro:

I Danmark er det heldigvis en selvfølge, at alle børn skal i skole. Alle får endda en gratis uddannelse. Det er dog ikke alle steder i verden, at det er en selvfølge. Der er steder, hvor ikke alle kan komme let i skole, bl.a. fordi infrastruktur, krige, konflikter og økonomi gør det besværligt at sende børn i skole. Børnene skal i stedet ud at arbejde for at tjene penge til familien, eller hjælpe til med husholdningen derhjemme. Nogle steder sender man også kun drengene i skole, og lader pigerne hjælpe til i huset.

Siden år 2000 er der heldigvis sket enorme fremskridt rundt omkring i verden, og flere og flere kommer i skole, og gennemfører en uddannelse. At sikre, at alle har mulighed for at komme i skole, og udvikle uddannelserne så både drenge og piger får en uddannelse, er i høj grad med til at sikre en stabil og bæredygtig udvikling i verden.

Aktivitet:

Brætspillet om vejen til skole kræver først, at I laver en spilleplade. I kan enten tegne pladen eller bygge den i stor skala. Pladen skal have 30 felter, med et start- og et målfelt, og tilfældigt spredt ud skal der være 12 udfordringsfelter. Udfordringsfelterne kan I markere med et '?' eller på anden måde gøre synligt, at det ikke er et normalt felt.

For at spille spillet skal I have en "GameMaster", der kan lede spillet og sikre, at udfordringerne fra udfordringsfelterne forbliver hemmelige.

Spillet går ud på at få alle spillere hele vejen i skole, men når man lander på et udfordringsfelt, skal spillesteren læse konsekvensen højt. Nogle udfordringsfelter er en fordel, andre har en indbygget ulempe.

Udfordringsfelter:

Udfordringsfelterne fortæller:

- Der er ingen skole i din landsby. Gå tilbage til start.
- Dine forældre har ikke råd til at sende dig i skole. Spring en tur over.
- Dine forældre har selv en uddannelse, og kan hjælpe dig med lektierne. Gå fire felter frem.
- Du skal arbejde for at hjælpe familien. Gå seks felter tilbage.
- UNICEF har været med til at bygge en skole i din landsby. Du må slå igen.
- Du bliver tvunget ind i tidligt ægteskab, og kan derfor ikke længere gå i skole. Gå tilbage til start.
- Du bliver nødt til at blive hjemme og passe på dine yngre søskende. Gå 6 felter tilbage.
- UNICEF giver din skole undervisningsmaterialer, du må slå igen.
- Der er landminer og soldater på din vej i skole. Spring en tur over.
- UNICEF har uddannet din lærer. Du får en ekstra tur.
- UNICEF har sørget for rent vand og rene toiletter til din skole. Gå fire felter frem.

Refleksion:

Når I har spillet spillet, kan I via billeder eller kort vise jeres egen vej i skole. I kan prøve at sammenligne det med, hvordan andre spejdere i verden kommer i skole eller til spejder.

I kan også diskutere, hvordan I til spejder udvikler færdigheder og får viden, som er nødvendig for at fremme en bæredygtig udvikling.

Tænk over, hvad infrastrukturen betyder for muligheden for at komme i skole. I Himalaya bor nogle børn så langt fra skolen, at de skal gå 2-3 timer, før de er fremme, det er på små bjergstier og uden nogen skolebusser.

Skaleringsmuligheder:

Overvej, hvilke andre forhindringer der kan være i at opnå lige adgang til grundskoleuddannelse for alle verden over - og tilføj dem til spillet.

I kan også gøre forhindringerne fysiske, og i al den tid, det ikke er ens tur, skal man bruge tiden på at bygge en skole på startfeltet, eller lave mad til familien. Der kan også være felter, hvor man skal hjælpe de andre spillere med at nå i skole, få rent drikkevand eller nå i skole eller få rent vand.

Fun Facts:

UNESCO vurderer, at godt 83 procent af verdens unge mellem 15 og 24 år kunne læse og skrive i 1990. Seneste vurdering fra 2010 viser, at tallet er steget til lidt over 90 procent.

Find mere info:

verdensmaalene.dk/maal/4

verdensbedstehenheder.dk/verdensmaal/kvalitetsuddannelse/

Fun Facts:
I en lang række lande har de nu forbudt brugen af plastikposer for at beskytte miljøet og mindske forureningen i landets byer.

Find mere info:
verdensmaalene.dk/maal/11

Aktivitet #06

Byg en drømmeby

Verdensmål: 7, 9, 11

Tidsforbrug: 2 timer

Intro:

En betydelig del af vores hverdage bliver brugt i storbyerne, og det forventes, at 2/3 af verdens befolkning i 2050 vil bo i byområder. Det stiller krav til vores måde at bo på, og de byer vi bor i. Der er brug for strøm, infrastruktur, skoler og transportsystemer etc., og at vi kan tilføre mad og jobs nok til, at alle kan leve godt i byerne. Den måde vi lever på i dag svarer til, at vi skulle bruge 3½ jordklode for at have ressourcer nok. Derfor er der nogle ting, vi er nødt til at tænke anderledes i vores måde at designe en by på.

Materialer:

Genbrugsmaterialer eller tegne – og skriveredskaber.

Aktivitet:

Spejderne skal med denne aktivitet selv lege byplanlæggere og udvikle bæredygtige byer. Hvis de skal prøve at gentænke måden, vi bygger byer på, hvordan vil de så bygge byen op ift. togbaner, hospitaler, spejderhytten, markerne etc. Hvor skal affaldet køres hen, og hvordan laver vi smarte systemer?

Spejderne kan vælge et særligt verdensmål at bygge byen op omkring, fx. sætte uddannelse som det vigtigste mål, eller vælge at byen skal være så klimavenlig som muligt.

Giv spejderne adgang til kreakassen og en masse genbrugsmaterialer, som de kan bygge byerne op af. Byg og tegn evt. byen på en plade, så den kan flyttes rundt.

Spejderne kan også tage stilling til, hvor i verden deres by er, hvilket også har betydning for blandt andet klimaforhold og levevis.

Når alle patruljerne har bygget eller tegnet deres byer, skal de skal præsentere alle deres tanker bag. Herefter kan I forholde jer til, hvordan I kan leve mere bæredygtigt i de byer, som I selv bor i.

Som inspiration til, hvad deres by skal indeholde for at være så bæredygtig og sikker som muligt, kan I lade jer inspirere over disse overvejelser, hvor I som ledere kan guide spejderne på vej.

De kan fx. tænke over:

- Hvem og hvor mange skal bo der?
- Hvilke muligheder har de?
- Hvordan får de mad, vand, energi?
- Hvad arbejder de med?
- Hvordan ledes den?
- Hvordan er der fred og orden i byen?
- Hvad er dens tilknytning til andre byer? Til andre lokalområder?
- Hvordan kommer de af med affald og spildevand?
- Hvordan sikres sundhed i byen?
- Hvordan uddannes byen?
- Hvordan kommer folk rundt?
- Er byen kun for mennesker?
- Hvor skal man være spejder?

9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

Fredsduer

Verdensmål: 16

Tidsforbrug: 20 - 90 min

Intro:

I store dele af verden er der fred, sikkerhed og velstand. Andre steder plages borgerne af tilbagevendende konflikter, krig og vold.

Fred og retfærdighed opnås desværre ikke fra den ene dag til den anden. Det handler om, hvordan et samfund er indrettet: f.eks. forholdet mellem stat og befolkning, mængden af korruption og terrorisme, magt, historie, rettigheder, retssikkerhed og meget mere.

Aktivitet:

Lav en fredsue i hjemmelavet selvhærdende ler. Med udgangspunkt i verdensmålet omkring fred skal spejderne med denne aktivitet gå kreativt til værks med at lave deres egne symboler på fred. Herigennem skal de sammen i patruljen hjælpes ad med at lave fredsduer i selvhærdende ler.

Denne aktivitet giver anledning til at snakke om, hvad fred og retfærdighed betyder for jer, og hvordan vi som spejdere i hele verden er med til at skabe fred og stoppe vold.

Til at lave selvhærdende ler skal I bruge:

- 2 dl natron
- 1 dl majsstivelse
- 1 ½ dl vand

Sådan gør I:

- Alle ingredienserne hældes i en gryde og koges ved svag varme.
- Drys majsstivelse på et skærebræt.
- Når konsistensen i gryden er som kartoffelmos, hældes det ud på skærebrættet, og et fugtigt viskestykke lægges over, så leret ikke tørrer ud.
- Når leret er koldt, kan du ælte det til en ensartet klump og begynde at arbejde med det. Er det blevet for tørt, kan en smule vand gøre det mere smidigt, og er dejen for klæg, kan der tilføjes ekstra majsstivelse.
- Tilsæt evt. konditorfarve eller glimmer (leret kan opbevares et par dage i køleskabet i en lufttæt beholder). Når først I har sat jeres figurer til tørre, kan I ikke ændre på dem, da der dannes en tynd skorpe på leret. Hvis der skal glattes noget, må I vente, til leret er helt tørt, så kan det slibes med fint sandpapir.

Husk, at I ikke kan bruge dette ler til vaser, krus og andet, som kommer i kontakt med vand. Det vil bare få leret til at opløses.

Mens I venter på, at lermassen køler af, kan I også flette et venskabsarmbånd af f.eks. stof, snor eller læder. Bagefter kan I bytte det med en (fredelig) spejderven - måske fra en anden spejdergruppe i nærheden?

Refleksion:

Som introduktion eller afslutning kan I med denne aktivitet gøre spejderne opmærksom på WOSM's projekt omkring Messengers of Peace og WAGGGS' kampagne omkring Stop The Violence.

Imens I arbejder med jeres fredsduer, kan I med spejderne snakke om disse spørgsmål:

- Hvorfor tror I, at der er fred i Danmark?
- Hvad er fred for jer?
- Hvordan er vi som spejdere med til at sørge for fred?

Som afslutning på denne aktivitet kan I lave en opsamling, hvor I får spejderne til at tage stilling til, hvilke små tiltag de kan gøre i deres hverdag for at skabe mere fred.

Skaleringsmuligheder:

Du kan også folde en trane af papir. Skriv eller tegn på vingerne, hvad fred betyder for dig og din familie.

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

Fun Facts:

Spejdere i hele verden arbejder gennem WOSM og WAGGGS på forskellige måder med fredsprojekter, og for at stoppe vold. Få mere inspiration gennem Messengers of Peace og Stop the Violence.

Find mere info:

scout.org/messengersof-peace

waggs.org/en/what-we-do/stop-the-violence/

Fun Facts:

Prisen på solceller er faldet markant de seneste år, hvilket har medført, at andelen af mennesker med adgang til elektricitet er steget.

Også de nye strømbe-sparende LED-pærer har givet mange mennesker i yderområder mulighed for at få lys om natten, hvilket blandt andet betyder, at skolebørn kan læse lektier, og at folk kan følge med i nyhederne i radioen eller på smartphones.

Find mere info:

verdensmaalene.dk/maal/7

verdensbedstenyheder.dk/verdensmaal/baeredygtig-energi/

Energi på lejr - Byg en høkasse

Verdensmål: 7

Tidsforbrug: 30 min

Intro:

I løbet af de sidste 20 år er antallet af personer med adgang til elektricitet steget med 1,7 milliarder, og da befolkningstallet i verden også fortsat stiger, bliver efterspørgslen på billig energi også skudt i vejret. Efter at vi i en lang årrække har været afhængige af fossile brændstoffer, har det medført en stigning i udledningen af drivhusgasser, som skaber drastiske ændringer i vores klimasystem. Det påvirker naturen, og det skaber nye udfordringer flere forskellige steder i verden.

For at arbejde imod mere bæredygtig energi, er der brug for stærke tiltag, der mindsker vores overforbrug af fossile energikilder. Heldigvis er der sket en udvikling af alternative energikilder, hvilket har medført, at vedvarende energi i 2011 stod for mere end 20 procent af energiproduktionen i verden.

Verdensmål 7 om bæredygtig energi er et vigtigt mål, som vi alle kan være med til at arbejde med, ved at skære ned på den energi vi bruger. I kender helt sikkert mange tiltag, hvor I derhjemme og i skolen kan være med til at bruge mindre energi, og det er både fedt og vigtigt.

Aktivitet:

Med denne aktivitet skal I også være med til at tænke over, hvordan I kan være mere bæredygtige, når I er på lejr. Det er altid sjovt og dejligt at have store bål på lejr, men det er også sjovt at se, hvordan I kan forbedre energieffektiviteten af den varme, I laver. Derfor skal I nu til at bygge jeres egen høkasse.

Der er mange gode grunde til, at en høkasse er en super god ting at have med på lejr. Det sparer brænde og energi at udnytte varmen i høkassen. Og at spare på energien er både godt for miljøet og giver på samme tid også mulighed for at lave en masse andre sjove aktiviteter imens. Derudover er det også så smart, at vi ikke brænder maden på i kassen. Når den varme gryde er sat i høkassen, koger den nemlig videre af sig selv, og I kan bruge bålet til andet godt.

Sådan gør I:

- Byg en trækasse, som både har plads til en bålgrøde og isolering.
- Isoler kassen med et gammelt liggeunderlag og et genbrugt vattæppe. I kan også bruge hø, en dyne, sovepose eller lignende, som I vil give nyt liv.
- Byg et flot låg til kassen, som I kan dekorere med logoet for verdensmål 7.
- Tag kassen med på lejr, og brug den til at lave lækker lejrmad ud fra bæredygtige opskrifter og fortæl de andre grupper om jeres projekt.

Høkassen kan I bruge til mange forskellige ting. Her kan I blandt andet koge ris og kartofler eller lave risengrød og gryderetter færdige. Kartofler og ris skal stå i kassen i omkring 2 timer og gryderetter omkring 3 timer.

Refleksion:

I kan ud fra denne aktivitet snakke videre om behovet for bæredygtig energi, og hvordan I videre på lejr kan spare på energien, eller hvordan I selv kan producere bæredygtig energi. Kan I finde på andre ideer til, hvad I kan lave til en bæredygtig lejr? Hvordan vil I kunne bruge en høkasse derhjemme? Hvordan kan I ellers spare på energien derhjemme eller udnytte den bedre?

Til inspiration kan I også bygge en vandvarmer, hvor varmen fra bålet kan varme en vand-tank, eller selv bygge en rigtig vindmølle og anvende solceller.

Skaleringsmuligheder:

I stedet for at bygge en kasse selv kan I bruge en lille gammel patruljekasse. I kan også benytte metoden ved at bruge et par soveposer. For at undgå, at de svines til, kan I pakke de varme gryder ind i brugte aviser og håndklæder. Derefter vikles soveposerne godt omkring. Det hele stilles et godt sted, hvor I ikke kommer til at vælte hele middagen.

Som alternativ til høkassen kan I også se på, hvordan I ellers kan lave bål og stadig spare på brændet, fx. ved brug af jordovne og forskellige former for brændekomfurer, der holder på varmen og koncentrerer ilden om gryden.

Kampen om det gode job

Verdensmål: 8

Tidsforbrug: 15 min

Intro:

Det er vigtigt for mennesker at have et arbejde og føle sig som en del af samfundet. Derfor skal I prøve at lege en leg, der symboliserer, hvor svært det kan være at komme ind i en stærk gruppe.

Aktivitet:

Stil jer op i en cirkel - I symboliserer arbejdsmarkedet. 1 person skal være inde i cirklen og symbolisere et arbejde. 1 person uden for cirklen skal være en person, der gerne vil have arbejdet. Nu er det cirkelns opgave at arbejde sammen og forhindre, at vedkommende uden for cirklen fanger jobbet inde i midten. Skift roller, når jobbet er blevet fanget (eller rørt).

Hvordan føles det at være uden for cirklen?

Refleksion:

Én ting er at have et arbejde. Noget andet er de arbejdsforhold, man skal arbejde under. Det er fx. ikke ligegyldigt, hvor meget man får i løn, hvor mange timer man skal arbejde uden pause, eller om sikkerheden er i orden på arbejdspladsen.

Overvej, hvad der kan være vigtigt, hvis du arbejder på en byggeplads? I en børnehave? I en kulmine? På en fabrik? I et fængsel? På et hospital? Kom selv på flere.

Undersøg, hvad 'Fair Trade' er, og hvad "race to the bottom" betyder.

Alternativt:

Tag et kig på vaskemærket i jeres tøj.

- Hvor i verden er det fremstillet?
- Under hvilke forhold tror I, at jeres tøj er blevet produceret?
- Har arbejderne i andre lande de samme rettigheder som i Danmark?
- Hvordan kan vi sikre, at flere får et godt arbejde?
- Er der andre af verdensmålene, som giver mening at tage højde for, når I kigger på jeres tøj?

Skaleringsmuligheder:

Aktiviteten er en nem lille energizer. Opskalering kan ske ved at udbygge legen og gå i dybden med refleksionsspørgsmålene.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Find mere info:

ggimpactgames.com/
play/goal-8/

Fun Facts:
Imellem 1954 og 2014 har Danmark taget imod 2450 flygtninge i gennemsnit hvert år.

Projektet "Nye danskere - nye spejdere" arbejder på at få spejdergrupper til at invitere nye danskere - altså flygtninge - ind i spejdernes fællesskab

Find mere info:
Læs mere om flygtninge i Danmark på: refugees.dk

Aktivitet #10

På flugt

Verdensmål: 1, 3, 4, 8, 16

Tidsforbrug: 2 timer

Intro:

Det er blevet en realitet, at flere og flere flygter fra deres hjem og rejser til Danmark og resten af Europa. Der er mange grunde til at flygte, både pga. krig, ufred og dårlige levevilkår, men også i drømmene om et bedre liv andre steder. For at standse behovet for at flygte er vi nødt til at samarbejde om både at sikre fred i de egne, hvor der er krig, sørge for at der er mad, vand og sanitet, så man kan overleve, og samtidig sikre, at der er jobs og økonomisk vækst, så der er arbejde til alle. Der er mange ting, der skal gå op, for at det bliver bedre. Samtidig er det vigtigt at forstå, hvad en flygtning er villig til at udsætte sig selv for, i håbet om et bedre liv. Sammen med dine spejdere kan I planlægge et spejderløb, der sætter tingene på spidsen, for bagefter at tale om, hvad der skal til, for at I ville flygte fra jeres hverdag?

Aktivitet:

Alle deltagere tildeles en ny 'identitet', et 'pas' og et tilfældigt 'pengebeløb'. Lad dem udfylde deres pas med de oplysninger, de får på deres 'identitet', sådan at alle har forskellige udgangspunkter.

Igennem deres nye identiteter deles de ind i 'familier', alt efter hvilken identitet de har fået tildelt. Man starter selvfølgelig med at skulle rejse

fra sit hjemland til et nyt land. Lav en sjov rute de skal gå. De skal selvfølgelig ikke kende ruten, inden de starter deres 'rejse'. Undervejs stoppes de af folk, der kan hjælpe dem videre, som beder dem om at gøre noget for dem, for at de kan hjælpe dem i den rigtige retning, (det er selvfølgelig sjovest, hvis hjælperne lever sig ind i rollerne). Det er en god ide at bestemme på forhånd, hvor hårdt det skal være for dem ved hver hjælper.

Det, de kunne blive bedt om at gøre, kunne f.eks. være:

- Smugle penge med videre.
- Blive bedt om at huske alle detaljerne fra passet, inklusiv en underskrift.
- Skulle krydse en å eller et vandløb på flugt fra at blive opdaget.
- Hjælpe en anden flygtning med at tænde et bål for at holde varmen.
- Udvøve førstehjælp på en anden flygtning.

Ruten skal slutte i en flygtningelejr, hvor de selvfølgelig tjekkes for ulovligheder. En god effekt kunne være at lave 'overlevelsespakker' til 'familierne', med f.eks. et tæppe, lidt brød og noget vand, sådan at deltagerne også får en oplevelse af, hvad det ville sige at komme til en flygtningelejr.

En anden effekt kunne være at have nogle hjælpere til at lege 'lokale', der står og

snakker 'grimt' om flygtningene, for at vise dem om nogle af de fordomme, flygtninge møder på deres vej.

Refleksion:

Til en aktivitet som denne hører naturligvis en del refleksioner. I nogle tilfælde giver det god mening at sammenligne, hvad spejderne tænker inden løbet og også bagefter.

Spørgsmål du kan stille dine deltagere før løbet kunne være:

- Hvordan tror I, det er at være flygtning?
- Hvordan tror I, flygtninge bliver behandlet? Bliver alle behandlet ens?
- Hvilke midler tror I, de har adgang til? Og tror I, alle har adgang til de samme midler?

Spørgsmål man kunne stille efter løbet:

- Hvad har I lige oplevet?
- Hvordan tror I nu, det er at være flygtning?
- Hvad tror I, meningen er med at I skal opleve dette?
- Hvordan kunne velhavende aktører hjælpe folk i nød?
- Hvad ville få jer til at overveje at flygte?
- Hvor ville I flygte hen?

Skaleringsmuligheder:

Det kan være sjovt, hvis man starter dette løb på en kaotisk måde, og det er selvfølgelig altid sjovt med en masse effekter. Det kunne være udklædning, høj arabisk musik,

eller at de skal løse opgaver, f.eks. løfte dæk, flytte brænde eller skrive et digt for at tjene penge, inden de kan flygte fra det land, de er havnet i. Det kunne være på en plads i 'hjemlandet', og så skal de forbi en grænse og vise deres pas, hvor de selvfølgelig skal snyde sig forbi. De kan også skulle tjene penge for at skaffe informationer om ruten. Det kunne f.eks. være, at de kan få at vide, hvilket land de ender i, og om der er ledige pladser på flygtningelejre i det land. Sådan at de kunne snyde sig til informationer, altså jo flere penge man har, desto nemmere er det at finde ud af ting.

Tid:

- Hvis man vil lave det kortere, kan man nøjes med kun at lave 'flugten'.
- Hvis man vil lave det længere, kan man bruge forskellige af de nævnte forslag her.

Hvis man vil skalere til yngre spejdere:

- Det kan hjælpe, hvis man starter med at snakke om, hvad det er, og derefter sender dem på 'flugten'.
- I stedet for at lave det til et løb, kan man også nøjes med at gøre det til en snak om flygtninge.

Privilegieræset

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

10 MINDRE
ULIGHED

Verdensmål: 5, 10

Tidsforbrug: 30 min

Intro:

Ulighed går på tværs af landegrænser og sætter både lande og personer bagud i forhold til andre, når det gælder om at gribe muligheder. Vidste I f.eks., at den rigeste 1 % af mennesker i verden ejer halvdelen af den samlede rigdom?

Aktivitet:

Aktiviteten er et 100 meter løb, hvor spejderne igennem aktiviteten reflekterer over, hvilke fortrin forskellige privilegier giver dem.

Alle spejderne får tildelt en rolle. Inden løbet læses en række udsagn op, som kan give én et privilegium i både livet og i løbet. For hvert udsagn, der passer til den tildelte rolle, træder spejderen et skridt frem og får det forspring inden startskuddet.

Det er op til spejderen selv at bedømme om et udsagn passer til deres rolle.

- Uddel rollekortene tilfældigt blandt deltagerne. Bed dem om ikke at vise det til de andre, men hold det for dem selv.
- Bed dem læse deres rollekort og bruge 5 min. på at tænke over deres rolle, og om at overveje, hvordan deres liv er. Brug evt. de indledende refleksions-spørgsmål til at hjælpe med disse overvejelser.

- Efter disse refleksioner stilles deltagerne op på en linje ved en markeret bane.
- Fortæl deltagerne, at du nu vil læse et udsagn op. Hvis de føler dette passer på deres rolle, skal de gå et skridt frem.
- Læs udsagnene ét efter et. Giv tid efter hvert spørgsmål til, at deltagerne kan overveje, hvorvidt det passer til dem, stille sig frem og orientere sig om, hvordan de står ift. hinanden.
- Efter udsagnene er læst bedes deltagerne orientere sig om, hvordan de står ift. hinanden. Bed evt. nogle af dem fortælle om deres rolle, og hvorfor de står, hvor de gør.
- Endeligt tælles der ned fra 5, og det gælder nu for deltagerne om at løbe hurtigst over målstregen.

Refleksioner:

Indledende refleksions-spørgsmål:

- Hvordan var rollens barndom?
- Hvad arbejdede dens forældre med?
- Hvordan ser deres hverdag ud?
- Hvilken form for bolig bor de i?
- Hvem ses de med i deres fritid?
- Hvor mange penge tjener de?
- Hvad er de bange for?

Afsluttende refleksions-spørgsmål:

- Start med at spørge åbent om, hvad deltagerne synes om øvelsen.
- Hvordan havde de det med at træde et skridt frem ift. de andre? Hvordan var det at skulle blive stående?
- Hvor svært var det at sætte sig ind i rollerne?
- Hvilke ting synes I, øvelsen lærte jer om ulighed?
- Hvad er diskrimination?
- Hvad er et privilegium?
- Hvilke privilegier lagde I særligt mærke til i øvelsen?
- Hvad vil det sige at blive diskrimineret?
- Hvad kunne man gøre for at hjælpe på de uligheder, I oplevede i øvelsen?

Skaleringsmuligheder:

Ved yngre spejdere kan lederen vælge at spille ulighedsfodbold: Spejderne spiller på hold, som normalt, men undervejs får det ene hold pludselig et større mål end modstanderens, eller enkelte spillere gives handicap fx. ved ikke at kunne se, eller skal spille med hænderne bundet bagpå.

Brug refleksionsspørgsmålene til at snakke med spejderne om forskellige former for ulighed.

Fun Facts:

Fra 2006 til 2011 steg indkomsten for den fattigste del af befolkningen i Ecuador otte gange mere end landets gennemsnit

Find mere info:

eycb.coe.int/compass/

Udsagn:

- Du har aldrig oplevet seriøse pengevanskeligheder.
- Du bor i en anstændig bolig med adgang til telefon og TV.
- Du oplever, at din tro, religion og dit sprog er respekteret, hvor du bor.
- Du oplever, at din mening om politiske og økonomiske emner er vigtige og lyttes til.
- Du er ikke bange for at blive stoppet af politiet.
- Du har fået morgenmad denne morgen.
- Du ved, hvor du kan søge råd og hjælp, hvis du har brug for det.
- Du har aldrig følt dig diskrimineret på grund af dit køn.
- Du har aldrig følt dig diskrimineret på grund af din religion.
- Du har aldrig følt dig diskrimineret på grund af din hudfarve.
- Du kan få dækket dine sundhedsmæssige behov.
- Du kan rejse på ferie minimum én gang om året.
- Du kan stemme til lokale valg.
- Du føler, du har et interessant liv og er positiv omkring din fremtid.
- Du er ikke bange og bekymret for dine børns (eller fremtidige børns) fremtid.
- Du kan blive forelsket i den person, du selv vælger.
- Du kan bruge internettet.
- Du har eller havde mulighed for at få hjælp til dine lektier, mens du gik i skole.
- Du havde eller har adgang til gratis undervisning.

Roller:

- Du er en arbejdsløs alenemor i Danmark.
- Du er en 22-årig kvinde, som studerer i Danmark og bor på kollegie.
- Du er en 49-årig tyrkisk indvandrer boende i Gellerup.
- Du er en 22-årig mand, som studerer ved et universitet i Mexico City.
- Du er en teenagedreng boende i Bamako - den største by i Mali, som ligger i Vestafrika.
- Du er en 22-årig mand, som studerer ved Yale University i USA.
- Du er en hjemløs muslimsk mand i København.
- Du er en 17-årig sigøjnerpige, som aldrig afsluttede 4. klasse.
- Du er direktør i en stor international virksomhed.
- Du er en menig soldat i den irakiske hær.
- Du er en 12-årig pige i Danmark og bor i et villahus med dine forældre og 2 søskende.
- Du arbejder på en tøjfabrik i Cambodia med 12 års erfaring.
- Du er søn af en ambassadør i Kina.
- Du er nyhedsvært på DR1.
- Du er en 30-årig ejendoms-mægler i Tyskland.
- Du er arbejdsløs alenefar i Sverige.
- Du er en 32-årig kvinde fra Saudi Arabien.
- Du er en afroamerikansk mand fra Detroit i USA.

Fun Facts:

Det spås, at skrotsamlere bliver fremtidens mine- arbejdere. I det cirkulære økonomiske koncept kal- des det: Urban-mining

Find mere info:

Viden om Cirkulær Økonomi: vuggetilvugge.dk/viden-om/cirkulaer-oekonomi/

Affaldspyramiden: affaldplus.dk/hvad-sker-der-med-dit-affald

Aktivitet #12

Reduce, Reuse, Recycle, Rethink

Verdensmål: 9, 12

Tidsforbrug: Fra 30 min - hele dagen

Intro:

Jordens ressourcer er knappe. Hvis alle levede som os danskere, ville det kræve ressourcer fra 3 jordkloder. Det er derfor vigtigt, at vi genanvender så meget som muligt. Vi skal væk fra "køb og smid væk"-tankegangen og i stedet lave produkter, der kan genbruges eller genanvendes på en bæredygtig måde. Med innovation og samarbejde på tværs kan ressourceudfordringen løses, og med nøgleordene: "Reduce, Reuse, Recycle, Rethink", kommer vi langt.

Aktivitet:

Gennemgå jeres lejrgej. Re- parer det, som er defekt, eller skab noget nyt ud af det. Hvis I har et nedslidt telt, kan I starte med at kigge på mulig- hederne for at reparere teltet. Hvis det ikke kan repareres, kan det syes om til mange an- dre ting, I kan bruge i hytten:

- Indkøbsnet
- Plækposer
- Grydeposer
- Beholder til genbrugs- sortering

Et myggenet fra et telt kan også syes om til et hoved- myggenet, og kan bruges på gruppens næste sommerlejr til Sverige.

Når I gennemgår jeres lejrgej, så kig på, hvordan det opbe- vares. Grej holder bedre, hvis det vedligeholdes og opbeva- res ordentligt

Refleksion:

Mennesket står over for en kæmpe udfordring. Vi bliver hastigt flere og flere på klo- den, og mange af disse nye verdensborgere bringes op i middelklassen og har råd til smart elektronik og andre forbrugsgoder. Det kræver mange af jordens ressourcer og er med til at skabe store mængder affald. Vi bliver nødt til at tænke i smarte og in- novative løsninger, hvor vores produkter designes anderle- des, og hvor affaldet opfattes som en ressource til brug i den næste produktion.

Smider du dine ting ud, når de er gået i stykker? Eller prøver du at reparere dem? Køber du altid nyt, eller køber du også gerne brugt? Har du hørt om firmaer, som lever af at sælge istandsatte ting? Også elektronik i form af computere og mobiltelefoner? Print Affaldspyramiden (se link) og tag en snak om den.

Skaleringsmuligheder:

- Arrangerer et bytte- eller genbrugsmarked. Det kan enten være et lille "bytte- legetøj"-marked for spej- derne til et møde. Eller det kan være et større, hvor I inviterer alle byens borgere.
- Skraldestafet: <http://skraldiade.dk/leg-med-affald/loeb-en-skraldestafet/>
- Gætteleg med skrald (spillekort): <http://skraldiade.dk/leg-med-affald/gaetteleg-med-skrald/>

Plast i havet

Verdensmål: 6, 12, 14

Tidsforbrug: Fra 30 min - hele dagen

Intro:

Alt for meget af det plastik, som mennesker bruger dagligt, ender i verdenshavene. Her bliver meget af det desværre spist af dyrene. Plastik kommer ud i havet på mange måder. Det kan bevidst eller ubevidst være tabt af et menneske og herefter ført med vinden derud. Det kan også komme via kloakvandet eller stamme fra et skib. Hvis vi fortsætter med at sende plastik til havs, vil der i 2050 vægtmæssigt være en større mængde af plastik, end der vil være af fisk. Plastikken er farlig for havets dyr, da de kan blive viklet ind i det eller forveksle det med rigtig mad.

Aktivitet:

Klassiske karklude indeholder mikroplastik, som man ikke kan se. Hver gang man vasker dem, bliver de små plastpartikler udsendt og ryger med vaskevandet ud i kloakken, gennem rensningsanlægget og videre ud i havet.

I kan selv sørge for at bruge mindre plastik ved at lære at strikke eller hække jeres egne karklude til spejderhytten, lejrudrustningen eller til jeres familie. Der findes masser af nemme opskrifter på nettet.

I kan også sy pakkeposer uden skadelige plastfibre til jeres lejr tur, så I slipper for at bruge plastikposer til jeres tøj og sko, når I skal pakke rygsækken.

Refleksion:

Snak om de situationer, hvor I bruger noget lavet af plastik. Behøver I det? Eller kan I bruge et andet materiale? Har I ting lavet af plastik i lejrudrustningen? Kunne I bruge noget andet? Sorterer I jeres plastikaffald og afleverer det til genbrug? Hvad skal man gøre, hvis man ser et "skovsvin" smide plastaffald på stranden?

Skaleringsmuligheder:

Til de yngste kan I lave et skildpadderace, der symboliserer plastik i havet:

- Lav en firkantet bane, som er havet. Spejderne skal nu være henholdsvis skildpadder og plastik, der flyder rundt.
- Dem, der er plastik, går krabbegang. Dem, der er skildpadder, kravler.
- Skildpadderne skal nu forsøge at 'svømme' gennem havet (fra den ene ende til den anden) og undgå at blive ramt / fanget af plastikken.
- Bliver en skilpadde rørt af plastik, bliver de selv til plastik.
- Den sidste levende skildpadder, der gennemfører en svømmetur på tværs af havet uden at blive fanget af plastik, har vundet.

Fun Facts:

I 2018 ligger Strandrydderugen i uge 18. Nordisk Strandrydderdag er i 2018 den 5. maj.

Find mere info:

Skildpadderace: ggimpactgames.com/play/goal-14/

Viden om plastik i havet: plasticchange.dk/om-plastic-change/

Aktivitet #14

Rent vand

Verdensmål: 3, 6, 13

Tidsforbrug: 30 - 60 min

Intro:

Rent vand er ikke bare livs-nødvendigt for at drikke. Det er også afgørende at have adgang til i forhold til helt basal hygiejne for på den måde at være i stand til at forebygge spredning af livsfarlige bakterier og sygdomme.

Danmark har noget af verdens bedste drikkevand ifølge Miljøstyrelsen. Og vi kan tappe det direkte fra vores vandhane. Alligevel importerer vi vand fra hele verden, og bruger energi på at lave plasticflasker og transportere vandet langt. Hvis vi virkelig vil gøre noget godt for miljøet, skal vi blive bedre til at drikke vand direkte fra vandhanen, og huske at nyde at det er en mulighed. Men når man ikke lige har en vandhane i nærheden, kan det være praktisk at kunne lave sit eget vandfilter. I mange andre lande er et vandfilter nødvendigt for, at du kan drikke vandet fra hanen.

Fun Facts:

Det er danskere, der har opfundet 'LifeStraw', som er et sugerør, der kan rengøre alt slags vand.

Find mere info:

Lav jeres eget mekaniske vandfilter:
aktiviteter.dds.dk/aktivitet/595

Aktivitet:

Start med at snakke med spejderne om adgang til rent drikkevand, og hvor heldige vi er i Danmark. Forklar, at man ved hjælp af sten, grus, sand og kul kan fjerne småpartikler fra vand, hvis det er beskidt. Husk at gøre dem opmærksomme på, at kun ved at koge vandet, kan man også fjerne bakterier.

- Start med at gøre en plastikpose klar. I bunden skal der være plads til, at vandet kan løbe/dryppe ud. Klip eventuelt bunden op og bind sammen (se link)
- Toppen skal være åben, og der skal sættes noget reb eller lignende fast, så filteret kan komme op at hænge.
- Fyld først kulstøv i posen, derefter sand og fortsæt så opad med grovere og grovere grus og sten, til posen er næsten fyldt. Den skal stadig kunne holde til vægten af sig selv og vandet. Fyld derefter noget urent vand i posen, og så er den klar!
- Vær opmærksom på, at det skal tage noget tid for vandet at løbe igennem, ellers bliver det ikke rensat. Lagene af kulstøv, sand, grus og sten skal derfor være store nok til at kunne filtrere vandet. I kan evt. bruge en ren mælkekarton med huller i bunden til at holde posen på plads.

Slut af med at nyde jeres rene drikkevand (hvis det er forsvarligt!).

Refleksion:

Cape Town - en millionby i Sydafrika kan blive den første storby i verden, som løber tør for vand i vandhanerne. Hvordan kan det gå så galt? Forestil dig en dag uden vand hjemme hos dig selv. Hvad ville du gøre? Snak om, hvad I bruger vand til, og om det er nødvendigt at bruge så meget af det rene drikkevand. Kunne man i stedet bruge regnvand? Hvad gør I for at spare på det gode drikkevand i jeres spejderhytte? Og hvad gør I, når I er på lejre? Hvad indeholder jeres vand i byen? (Få data fra jeres vandværk).

Adgang til rent vand er en menneskerettighed, men alligevel oplever mange, at ulovlig vandudvinding til avocado-planter og tekstilproduktion er skyld i vandknaphed og tørke for det omkringliggende samfund. Vidste du, at en avocado kræver 320 liter vand? Og produktionen af bare en T-shirt kræver ca. 1.400 liter vand? Kan vi i vesten tillade os at efterspørge produkter, som forbruger så meget vand?

Skaleringsmuligheder:

Til de yngste spejdere kan I lave en forhindringsbane: Transporter en kop vand fra 'floden' til din 'landsby'. Ruten er forhindringsbanen, der symboliserer dårlige, utætte vandrør på vejen. Tab så lidt vand som muligt.

I kan også planlægge et besøg hos det lokale vandværk og hør, hvor jeres rene vand kommer fra.

6 RENT VAND OG SANITET

13 KLIMA-INDSATS

Rundt om fattigdom

Verdensmål: 1, 4

Tidsforbrug: 60 min

1 AFSKAF FATTIGDOM

4 KVALITETS- UDDANNELSE

Intro:

Antallet af mennesker, der lever i ekstrem fattigdom, er halveret fra 1990 til 2015, hvor 836 millioner levede i ekstrem fattigdom. Dette tal er dog stadig alt for højt, og derfor har FN sat ind for at afskaffe ekstrem og halvere relativ fattigdom i hele verden.

Aktivitet:

Aktiviteten skal give spejderne en introduktion til det første verdensmål og til begrebet fattigdom. De skal prøve at lægge et 3-måneders budget for én familie i Malawi og én familie i Odense.

Hver patrulje får udleveret en beskrivelse af familierne, og skal ud fra disse beskrivelser prioritere, hvordan familiens penge skal bruges, når de samtidig får adgang til priser på mad, bolig, skole, medicin og lægehjælp.

Patruljerne udarbejder en plan for, hvordan familiens penge skal prioriteres. Dette gør de ud fra de givne prislister, men de opfordres også til selv at finde på ting, de mener bør være en del af budgettet.

Patruljen skal prioritere pengene med udgangspunkt i, at familien i Malawi har 1,9 US\$ (15 DKK) pr. dag pr. person i familien over 15 år, og dermed afgøre, hvilke elementer der ikke kan være penge til.

Familien fra Odense får udbetalt 24.500 kr. i forskellige offentlige ydelser efter skat.

For at køre aktiviteten kan I passende lave fire poster, hvor I lægger prislisterne:

- Skolen
- Marked
- Sundhedshuset
- Hjemme

I kan evt. sætte tid til:
Sæt en timer til at ringe hvert 2. minut, som skal symbolisere en uge. For hvert 8. minut får spejderne nye penge, og kan derfor fortsætte med at bruge penge. Dog skal de sørge for, at de har mad, medicin etc. nok.

Hvis patruljerne mangler udfordring, kan I bede patruljerne tage stilling til:

- En graviditet. hvordan vil de prioritere pengene, hvis moderen bliver gravid igen?
- Hvad gør de, når alle børnene bliver ramt af malaria?
- Der er en klassetur, der koster det samme som 2 ugers mad, skal børnene afsted?
- Hvad hvis begge forældre begynder at ryge, og bruger 300,- om ugen på cigaretter?

Find selv på flere benspænd, der kan hjælpe patruljen med at forstå, hvilke slags prioriteter man skal overveje, når man ikke har så mange penge.

Refleksion:

- Hvilke valg har I truffet og hvorfor?
- Hvordan var det at lave budget for henholdsvis den afrikanske og den danske familie?

Om begrebet fattigdom:

- Absolut fattigdom defineres som en indkomst så lav, at de mest basale menneskelige eksistensbehov (husly, mad, rent drikkevand) ikke kan dækkes.
- Relativ fattigdom er et variabelt begreb, der ændrer sig alt efter, hvor i verden man befinder sig. Relativ fattigdom refererer både til forskellen i velstand mellem ilande og ulande og til forskelle mellem samfundsgupper inden for de enkelte lande.
- Snak med spejderne om, hvordan de kan se disse former for fattigdom i aktiviteten.

I relation til familien fra Malawi:

- Hvilken betydning kan uddannelse have for en familie?
- Hvordan balancerer man mellem at tænke kortsigtet og langsigtet?

Flere undersøgelser viser, at når kvinder får en uddannelse og tjener flere penge, er de i stand til at løfte flere ud af fattigdom sammenlignet med mænd.

Men hvorfor vælger mange familier så stadig at holde pigerne hjemme fra skole?

Skaleringsmuligheder:

Lederne kan tilføje begivenheder, der har betydning for familien, fx. tørke, installation af vandpumpe, TV går i stykker, som kan have en betydning for familiernes budget.

For yngre spejdere kan lederne printe forskellige bil- leder på en række varer (brød, vand, Coca-cola, iPad, osv.), og sætte små priser på dem. Giv spejderne "lommepege", som de kan købe ind for, og snak med dem om, hvorfor de ikke nødvendigvis har råd til de ting, som de har lyst til.

Familien i Malawi:

Far, 45 år, bonde
Mor, 35 år, gravid i 8. måned
Datter, 15 år, har færdiggjort 6. klasse
Søn, 12 år, går i 4. klasse
Datter, 9 år, går i 2. klasse
Søn, 7 år, går i 0. klasse
Bedstemor, 68 år

Familien i Malawi har 1,9 US\$ (13 DKK) pr. dag pr. person i familien over 15 år, og dermed 1.560 kr. om måneden.

Bolig

Familier i Malawi bor i lerhytter, der er konstrueret, så de holder en køligere temperatur om dagen og en varmere temperatur om natten. Størrelsen og kvaliteten af lerhytterne er forskellig alt efter, hvor mange penge familien har til rådighed. Malawi er et land, hvor malaria er udbredt, men familien kan med et myggenet nedsætte risikoen for, at de bliver smittet.

- Myggenet 30 kr.
- Brænde 25 kr. for 5 kg.
- Kniv 20 kr.

- Vanddunk 15 kr.
- Sæbe 10 kr.
- Gryder 20 kr.
- Skærebræt 10 kr.
- Vaskebalje 15 kr.

Skole

I Malawi er det gratis at gå i skole til og med 6. klasse. Gymnasiet starter i 7. klasse, hvor det koster penge at gå. Bøgerne til undervisning er gratis, men skal blive på skolen, mens familierne selv skal betale blyanter og skoleuniform.

- Blyant 1 kr. pr. blyant (man bruger 1 blyant om ugen)
- Gymnasium 300 kr. om året/25 kr. om måneden
- Skoleuniform 70 kr. om året/6 kr. om måneden

Sundhed

Sundhedshuset er de lokales mulighed for at blive undersøgt og få medicin, hvis de er syge. På sundhedshuset kan sundhedspersonale behandle dem og udskrive medicin, hvis det er nødvendigt.

- Stivkrampe-vaccine 100 kr. Vaccinen er tvungen, for at

- børn kan starte i skole.
- Malaria-medicin 60 kr. for en behandling
- Fødsel 100 kr. (inkluderer tjek før og efter)
- Lægetjek 8 kr.
- HIV-medicin 40 kr. (medicinen rækker til en uge)
- Bind 30 kr. for pakke til 1 menstruationsperiode

Marked

I Malawi lever familierne hovedsageligt af nsima, der er en majsgrød lavet på majs-mel. Majsgrøden spises sammen med forskelligt tilbehør, tomatsovs, fiskesovs mm., hvis der er penge til det.

- Majsmel 1,5 kr. for 1 kg.
- Tomater 10 kr. for 1 kg.
- Løg 10 kr. for 1 kg.
- Madolie 15 kr. for 1 liter
- Kartoffler 8 kr. for 1 kg.
- Fisk 20 kr. for 1 kg.

Familien i Odense:

Far, 40 år, kontanthjælp
Mor, 39 år, kontanthjælp
Søn, 15 år
Datter, 10 år
Søn, 5 år

Find mere info:
Nødhjælpens Ungdom:
noedhjælp.dk/vaer-med/nu

Familien fra Odense får udbetalt 24.500 kr. i forskellige offentlige ydelser efter skat.

Bolig

- Husleje 6500 kr/mdr
- Computere, internet, licens 730 kr om måneden
- Forsikring 350 kr/mdr
- El, vand, varme mm 2500 kr/mdr
- Telefoner, abonnementer 919 kr/mdr

Skole

- Daginstitutioner 3.451 kr/mdr
- Efterskole 3500 kr/mdr

Sundhed

- Basis medicin og sanitet 600 kr/mdr

Marked

- Gennemsnitlig madforbrug 5300 kr/mdr
- Ferieopsparing 1000 kr/mdr
- Bil 1300 kr/mdr
- Opdatering af garderobe 2.290 kr/mdr
- Spejder 700 kr/året pr. barn
- Tobak 400 kr/mdr

Aktivitet #16

Rettighedsspil

Verdensmål: 16, 17

Tidsforbrug: 15 - 20 min

Intro:

Politik handler ofte om, at vi alle sammen gerne vil leve godt og trygt, side om side. Derfor bruger politikere i hele verden også rigtig meget tid på at udvide lovgivningen, og tale med andre om, hvordan vi bedst kan sikre, at vi i fællesskab kan leve i den bedst mulige verden. Det er der så forskellige veje og måder at gøre på. Der er mange forskellige tolkninger af, hvad det gode liv er, og hvordan man bør leve det. Og derfor bruger man også meget tid på at blive enige om formuleringerne i forskellige konventioner og love.

Der er blevet indgået flere aftaler på tværs af alle verdens lande. En af de ældste er menneskerettighedskonventionen, som blev indgået i 1948, kort efter 2. Verdenskrig. Det er 30 punkter, der beskriver de mest basale behov for et liv. Den blev vedtaget af landene i FN, som bestræber sig på at overholde alle punkterne.

Aktivitet:

I skal starte et nyt ø-samfund, og kan starte helt fra bunden. Hvad er de vigtigste menneskerettigheder og værdier for jeres samfund?

Start med, at I i patruljen prøver at finde de fem vigtigste love for jeres nye ø-samfund. Diskuter, hvorfor de er vigtigst. Find menneskerettighedskonventionen og se, om jeres love er på listen, eller om der er nogle elementer, der er vigtigere at få med?

Udvælg hver især et af punkterne i konventionen, som du synes er vigtigst, og prøv at argumentere over for resten af patruljen, hvorfor netop dette punkt er vigtigst.

Diskuter med patruljen, om der mangler nogle ting, for at du kan leve et sikkert og retfærdigt liv.

Refleksion:

- Hvad er menneskerettigheder?
- Hvorfor er de vigtige? Og hvilken betydning har de for vores liv?
- Hvorfor er det så svært for os at pege på de tre vigtigste?
- Hvordan kan I sikre jer, at jeres rettigheder bliver varetaget?
- Hvad betyder det, at vi i verden går sammen i institutioner som FN, og at alle verdens lande sammen siger, at vi vil arbejde for menneskerettighederne?
- Og hvad betyder det, at der nu er endnu flere lande, der er gået sammen og vil arbejde for verdensmålene?

Skaleringsmuligheder:

I kan også snakke om patruljens værdier. Print 50 forskellige værdi-ord, og lad hver person udvælge 5 ord, som er de vigtigste for ham eller hende.

Præsenter værdierne for hinanden, inden I skal forsøge at kombinere det til patruljens 10 vigtigste værdier.

Prøv at skære 5 værdier fra, så I kun har 5 tilbage. Og kan I skære yderligere 2 fra?

Diskuter, hvad det betyder, at vi baserer vores samfund på værdier, og hvordan vi med verdensmålene kan bruge værdierne til at skabe en bæredygtig verden.

Fun Facts:

Børn har et særligt behov for beskyttelse. FNs Børnekonvention er skrevet for at sikre nogle helt basale rettigheder for børn. Det handler ikke kun om husly, tryghed og omsorg, men også om at blive behandlet som individer med rettigheder.

Find mere info:

Find alle menneskerettighederne her: amnesty.dk/om-amnesty/fns-verdenserklæring-om-menneskerettigheder

Børns rettigheder: dds.dk/index.php/rettigheder

Globalresponsibility.eu

SPEJDERNE

**TUBØRA
FONDET**